

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi A. S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie
o sygn. akt III AUz 4/21

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 10 maja 2023 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skargą z 21 lutego 2023 r. na naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, A. S., zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o: (1) stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt III AUz 4/21 nastąpiła przewlekłość postępowania; (2) wydanie Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach zalecenia wyznaczenia terminu posiedzenia sądowego w celu rozpoznania zażalenia ubezpieczonej w możliwie najkrótszym terminie, nie dłuższym niż 2 miesiące; (3) przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz ubezpieczonej kwoty 2000 zł; oraz (4) zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Katowicach na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi podano, że wyrokiem z 24 listopada 2020 r., sygn. akt IV U 434/19 Sąd Okręgowy w Częstochowie w punkcie 2 zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W dniu 30 listopada 2020 r. złożono wniosek o uzupełnienie wyroku w zakresie ustawowych odsetek za opóźnienie od zasądzonych kosztów. Postanowieniem z 17 grudnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił wniosek. W związku z powyższym w dniu 5 stycznia 2021 r. odwołująca wniosła zażalenie na postanowienie o kosztach procesu zawarte w pkt 2 wyroku. Ponadto organ rentowy wniosł apelację od orzeczenia Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Jak wskazała skarżąca do 21 lutego 2023 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach nie wyznaczył terminu posiedzenia sądowego celem rozpoznania zażalenia skarżącej oraz apelacji organu rentowego. W związku z powyższym w dniu 12 lipca 2022 r. do sądu wystosowano prośbę o udzielenie informacji o etapie rozpoznania zażalenia oraz apelacji. Jak zostało wskazane w odpowiedzi na ww. korespondencję w sprawie III AUz 4/21 nie zapadło postanowienie, natomiast w sprawie III AUa 12/21 nie został wyznaczony termin rozprawy. Dodatkowo pismem z 17 lutego 2023 r. zwrócono się o podjęcie czynności celem szybszego rozpoznania obu spraw, ewentualnie wyznaczenie terminu rozprawy poza kolejnością. Sprawa z zażalenia ubezpieczonej została zarejestrowana w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach w dniu 14 stycznia 2021 r. a ostatnie czynności zarejestrowane w tej sprawie miały miejsce w dniu 1 marca 2021 r. W ocenie skarżącej dopiero na etapie postępowania zażaleniowego przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach doszło do przewlekłości tego postępowania, gdyż do dziś – a więc przez okres ponad 24 miesięcy nie wyznaczono terminu posiedzenia sądowego, tudzież terminu „rozprawy apelacyjnej”. Ubezpieczona swoją postawą nie przyczyniła się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość postępowania podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wskazuje, że przez tok postępowania w sprawie w znaczeniu przyjętym w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, należy rozumieć postępowanie co do istoty sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 maja 2022 r., I NSP 137/22). Postępowanie zażaleniowe jako incydentalne (uboczne), którego bieg nie powoduje przejścia rozpoznania istoty sprawy do sądu wyższej instancji, nie jest postępowaniem co do istoty sprawy. Powyższe oznacza, że niedopuszczalna jest skarga na przewlekłość postępowania zażaleniowego jako incydentalnego (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 marca 2021 r., I NSP 191/20).

Mając na uwadze powyższe oraz biorąc pod uwagę, iż skarżąca domaga się stwierdzenia przewlekłości postępowania zażaleniowego (incydentalnego) Sąd Najwyższy odrzucił skargę jako niedopuszczalną na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania.

(P.S.

